

Med., pass., dep. kertaus

5.6.2014

med./pass. ind. prees. päätteet
παιδεύω, kasvattaa

Yks.

1. παιδεύ-

2. παιδεύ-

3. παιδεύ-

Mon.

1. παιδευ-

2. παιδεύ-

3. παιδεύ-

med./pass. ind. pres. päätteet

Yks.

Mon.

1. παιδεύ**ομαι**

1. παιδευ**όμεθα**

2. παιδεύ**ῃ**

2. παιδεύ**εσθε**

3. παιδεύ**εται**

3. παιδεύ**ονται**

Käännä ja määrittele alleviivatut sanat
(lauseet Ullan monisteesta)

- Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίνεται αὐτοῖς·
- οὐαὶ (νοι!) δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται.
(παραδίδωμι=luonuttaa, kavaltaa)

Määrittelystä

- Jos sanakirjassa perusmuotona ομαι/μαι –päätteinen muoto, on kyseessä deponenttiverbi. Merkitse tällöin **med. dep.** (paitsi niissä aoristin ja futuurin pass. dep. muodoissa, jotka tunnistaa passiiviksi). {Näin siis Alfasta alkuun –kirja. Ulla antaa vielä tarkennuksia!}
- Jos sanakirjassa perusmuotona ω/μι –päätteinen muoto, on kyseessä joko mediumi tai passiivi. → pitää miettiä kummasta kyse!
- Jos verbin yhteydessä on agenttirakenne υπό + gen. (tai muu agenttirakenne!) kyseessä aina passiivi.

Tavallisia deponenttiverbejä

- ἀποκρίνομαι
- γίνομαι
- δέχομαι
- δύναμαι
- ἔρχομαι
- κείμαι
- πορεύομαι
- προσεύχομαι
- φοβέομαι

Imperfekti

5.6.2014

PÄÄLUOKKA	TAPALUOKKA ELI MODUS	AIKALUOKKA ELI TEMPUS	PERSOONA
aktiivi	indikatiivi	preesens	yks. 1 (minä)
mediumi	konjunktivi	imperfekti	yks. 2 (sinä)
passiivi	imperatiivi	aoristi	yks. 3 (hän)
	optatiivi	perfekti	
		pluskvamperfekti	mon. 1 (me)
	(infinitiivi)	futuuri	mon. 2 (te)
	(partisiippi)		mon. 3 (he)

Aikamuodot

- eli tempukset
- Suomessa preesens (lyön), imperfekti (löin), perfekti (olen lyönyt), pluskvamperfekti (olin lyönyt)
- Kreikassa preesens, imperfekti, perfekti, pluskvamperfekti sekä **aoristi** ja **futuuri**
- Suomessa kyse aidoista aikamuodoista, kreikassa enemmän toiminnan *aspektista*

- Aspekteja kolmenlaisia:
 1. Preesens ja imperfekti: Rajaamaton, kesken tai käynnissä oleva toiminta.
 - vrt. englannin "I am hitting/I was hitting"
 2. Aoristi: Kertaluontoinen, punktuaalinen toiminta.
 - Löin naulan lankkuun. (Tapahtunut, alkanut ja loppunut).

3. Perfekti: Menneisyydessä täyttymyksensä saavuttanut toiminta, jonka vaikutukset yltävät tähän hetkeen.

- "Tulkaa, sillä kaikki *on valmistettu*."

(Pluskvamperfekti: "He menivät, sillä kaikki *oli valmistettu*.")

-FUTUURILLA ei aspektia, vaan on aito tempus

Imperfekti

- Esiintyy kaikissa pääluokissa (akt., med., pass.), mutta vain yhdessä moduksessa, INDIKATIIVISSA.
- Tunnusmerkkinä **augmentti**, joka lisätään verbivartaloon.

Augmentin muodostus

- Jos verbi alkaa konsonantilla, augmentti on ε
 - λύω → ἔλυ-ον
 - βάλλω → ἔβαλλ-ον
 - λέγω → ἔλεγε-ον

- Huom: **ρ**ύομαι → ἐ**ρρ**υ-όμην (pelastaa)

Augmentin muodostus

- Jos verbi alkaa vokaalilla, vokaali pitenee
 - ἀκούω → ἤκου-ον (kuulla, kuunnella)
 - ἔρχομαι → ἦρχ-όμην (tulla)
 - ὀρίζω → ὤριζ-ον (määrätä)

Augmentin muodostus

- Pidennyt ei näy kirjoitusasussa, kun vokaali u tai ι
 - ἰσχύω → ἴσχυ-ον (lausutaan pitkänä)
 - ὕγαινω → ὕγαιν-ον (lausutaan pitkänä)

Augmentin muodostus

- Pitkällä vokaalilla η tai ω alkavassa verbissä augmentti ei näy
 - ἦκω → ἦκ-ον (saapua)
 - ὤδίνω → ὤδιν-ον (synnyttää kivulla)

Augmentin muodostus

- Diftongilla αυ, ευ, αι, tai οι alkavat verbit
- αὐξάνω → ἠΰξαν-ον (kasvaa)
- εὕρισκω → ἠΰρισκ-ον tai εΰρισκ-ον (löytää)
- αἶρω → ἦρ-ον (nostaa)
- οἰκέω → ὤκ-ουν (asua, supistumaverbi)

Augmentin muodostus

- Yhdysverbeissä augmentti liitetään preposition ja verbivartalon väliin
 - ἐμβαίνω → ἐν**έ**βαιν-ον (nousta johonkin)
 - ἐκβαίνω → ἐξ**έ**βαιν-ον (nousta jostakin)
 - ἀναβαίνω → ἀν**έ**βαιν-ον (nousta ylös)

Augmentin muodostus

- Prepositiot eivät lyhene:
- περιβάλλω → περιέβαλλον (heittää ympärille, vaatettaa)
- προβάλλω → προέβαλλον (heittää eteen)

Augmenttipoikkeuksia

- ἔχω → εἶχ-ον (olla jollakin, omistaa)
- ὁράω → ἐώρ-ων (nähdä, sup.verbi)
- θέλω → ἤθελ-ον (tahtoa)
- μέλλω → ἤμελλ-ον (aikoa)

akt. ind. impf. λύω, irrotaα

yks.

mon.

1. ἔλυον

1. ἐλύομεν

2. ἔλυες

2. ἐλύετε

3. ἔλυε(ν)

3. ἔλυον

- huom! Yks. 1 ja mon. 3 samannäköiset.

med./pass. ind. impf. λύω, irrotaα

yks.

mon.

1. ἐλύομην

1. ἐλύομεθα

2. ἐλύου (<εσο)

2. ἐλύεσθε

3. ἐλύετο

3. ἐλύοντο

akt. ind. impf. δίδωμι, ανταα
(teemavokaali toisinaan paikalla!)

1. ἐδίδο-**ον** →
ἐδίδουν

2. ἐδίδο-**ες** →
ἐδίδους

3. ἐδίδο-**ε** →
ἐδίδου

1. ἐδίδο-**μεν** →
ἐδίδομεν

2. ἐδίδο-**τε** →
ἐδίδοτε

3. ἐδίδο-**ον** →
ἐδίδουν

med.pass. ind. impf. δίδωμι, ανταα

1. ἐδιδό-**μην**

2. ἐδίδο-**σο**

3. ἐδίδο-**το**

1. ἐδιδό-**μεθα**

2. ἐδίδο-**σθε**

3. ἐδίδο-**ντο**

